

BIULETYN
SĄDU NAJWYŻSZEGO
nr 4/2024

z dnia 29 maja 2024 r.

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	2
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ	4
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ	14
UCHWAŁA IZBY KARNEJ.....	19
UCHWAŁA IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ I SPRAW PUBLICZNYCH	20
PYTANIE PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.....	21
UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	22

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 16/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy sprawa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych z powództwa małoletniego wnuka przeciwko swojemu dziadkowi, której wartość przedmiotu sporu nie przekracza 20.000 zł, podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym?

2. Czy w sytuacji, gdy adwokat został ustanowiony wyłącznie pełnomocnikiem procesowym przedstawiciela ustawowego strony, można zasądzić na rzecz tej strony – w ramach zwrotu kosztów procesu – wynagrodzenie takiego pełnomocnika?”

III CZP 17/24

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w przypadku waloryzacji, na podstawie art. 357¹ § 1 k.c., sumy gwarancyjnej określonej w umowie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, wynikającej z nieobowiązujących już przepisów przewidujących niższą jej wysokość, niż przepisy obowiązujące w chwili orzekania, kryterium waloryzacji stanowi aktualna wysokość sumy gwarancyjnej dla umów obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych określona w przepisach obowiązujących w chwili orzekania?”

III CZP 18/24

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w sprawie o zasiedzenie nieważność postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) zachodzi w razie ustanowienia dla uczestnika postępowania, którego udziału we współwłasności dotyczy wnioski o stwierdzenie zasiedzenia, kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu wówczas, gdy nie ustalono danych osobowych tego uczestnika pozwalających na stwierdzenie, że osoba ta żyje, w szczególności wobec braku danych o jej dacie urodzenia?”

III CZP 19/24

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy termin przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody wynikającej z nienależytego wykonania umowy o dzieło na podstawie art. 471 k.c., rozpoczyna się zgodnie z art. 646 k.c. niezależnie od tego kiedy szkoda powstała, czy też w takim przypadku początek tego terminu powinien być ustalony zgodnie z regułami określonymi w art. 120 k.c.?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 103/22 – z dnia 3 kwietnia 2024 r. w składzie 7 sędziów
na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego

Utrata własności rzeczy na skutek zasiedzenia nie powoduje wygaśnięcia roszczenia byłego właściciela o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy w okresie poprzedzającym upływ terminu zasiedzenia.

III CZP 6/23 – z dnia 5 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Rejonowego w Przasnyszu

Złożenie przez wierzyciela wniosku o wszczęcie egzekucji przeciwko zmarłemu dłużnikowi może stanowić oczywiście niecelowe wszczęcie postępowania egzekucyjnego w rozumieniu art. 30 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 377).

III CZP 59/23 – z dnia 9 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

Sąd apelacyjny rozpoznaje apelację w sprawie o uchylenie uchwały wspólnoty mieszkaniowej o charakterze majątkowym w składzie jednego sędziego, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia w żadnej z wniesionych apelacji nie przekracza miliona złotych (art. 367¹ § 1 pkt 2 w zw. z art. 367¹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

III CZP 53/23 – z dnia 10 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie

W sprawie zainicjowanej pozwem na zasadach określonych w art. 505³⁷ § 2 zd. 1 k.p.c. sąd rozstrzygając o kosztach procesu na żądanie strony zgłoszone zgodnie z art. 505³⁷ § 2 zd. 2 k.p.c. uwzględni jedną opłatę za czynności pełnomocnika w wysokości odpowiadającej temu postępowaniu.

III CZP 58/23 – z dnia 10 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Szczecinie:

„I. Czy w razie niewypłacenia w pełnej wysokości dotacji, o której mowa w art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty [w stanie prawnym obowiązującym do 31 grudnia 2016 roku], podmiotowi uprawnionemu do jej otrzymania przysługuje roszczenie o zapłatę brakującej części dotacji jako spełnienie świadczenia, czy też roszczenie odszkodowawcze?

II. W razie przyjęcia, że podmiotowi uprawnionemu do otrzymania dotacji przysługuje roszczenie odszkodowawcze, w jaki sposób należy ustalić wysokość należnego mu odszkodowania, w szczególności, czy powyższe odszkodowanie powinno odpowiadać równowartości niewypłaconej części dotacji niezależnie od sposobu jej wydatkowania czy też powinno stanowić jedynie równowartość wydatków poniesionych przez uprawniony podmiot na realizację zadań oświatowych niepokrytych z otrzymanej dotacji?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 47/23 – z dnia 11 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gliwicach

Żołnierz pełniący zawodową służbę wojskową niebędący adwokatem lub radcą prawnym nie może być pełnomocnikiem procesowym Skarbu Państwa w sprawie cywilnej.

III CZP 63/23 – z dnia 11 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej

Postanowienie o przekazaniu pozwu syndykowi jako zgłoszenia wierzytelności podlega zaskarżeniu zażaleniem (art 394 § 1 pkt 4 k.p.c. *per analogiam*).

III CZP 147/22 – z dnia 12 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku:

„1. Czy wyłącznym dowodem przejścia praw wynikających z udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością na spadkobiercę zmarłego wspólnika w rozumieniu przepisu art. 187 § 1 k.s.h. jest względem spółki stosownie do art. 1027 k.c. zarejestrowany akt notarialnego poświadczenia dziedziczenia lub prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, którego dostarczenie spółce przez spadkobiercę warunkuje możliwość korzystania z praw i obowiązków korporacyjnych, związanych z udziałami?

2. Czy zawarte w przepisie art. 241 k.s.h. sformułowanie «zgromadzenie wspólników jest ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na nim udziałów» odnosi się do odbycia samego zgromadzenia, czy też cechę ważności lub nieważności należy odnosić do uchwał podjętych przez zgromadzenie wspólników, a jeżeli przepis k.s.h. lub umowa spółki stanowi dodatkowy wymóg

np. kworum, to czy z uwagi na brak wymaganego kworum uchwały podjęte przez takie zgromadzenie należy uznać za uchwały zgromadzenia wspólników, które podlegają zaskarżeniu w drodze powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały (art. 252 § 1 k.s.h.) lub w drodze powództwa o uchylenie uchwały (art. 249 § 1 k.s.h.), czy też są jedynie oświadczeniami woli osoby lub grupy osób, które nie stanowią zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, nawet jeżeli są jej wspólnikami?

3. Czy na zgromadzeniu wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które odbyło się w trybie art. 240 k.s.h. pomimo, iż jeden z dwóch wspólników posiadający 50% udziałów zmarł, a jego spadkobierca z przyczyn faktycznych nie zdołał zawiadomić spółki o przejściu na niego praw wynikających z udziałów w spółce oraz przedstawić dowodu tego przejścia zgodnie z art. 187 § 1 k.s.h., reprezentowany jest cały kapitał zakładowy i czy w takiej sytuacji wymagane przez umowę spółki kworum 2/3 do podjęcia uchwały przez zgromadzenie wspólników należy liczyć bez uwzględnienia udziałów zmarłego wspólnika?

4. Czy do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie art. 249 § 1 k.s.h. lub powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały na podstawie art. 252 § 1 k.s.h., zgodnie z art. 250 punkt 4) k.s.h. legitymowany jest wspólnik, na którego przeszły prawa zmarłego wspólnika pomimo, iż dowody tego przejścia uzyskał i dostarczył spółce zgodnie z art. 187 § 1 k.s.h., dopiero po terminie zgromadzenia wspólników, które odbyło się w trybie art. 240 k.s.h. i na którym podjęto kwestionowane uchwały?

5. Czy przesłanka otrzymania wiadomości o uchwale w rozumieniu art. 251 k.s.h. lub art. 252 § 3 k.s.h. przez osobę

uprawnioną do wniesienia powództwa oznacza wymóg posiadania pozytywnej wiedzy o uchwale i wyłącza stosowanie domniemania znajomości ogłoszonych wpisów do rejestru przedsiębiorców zgodnie z dyspozycją przepisu art. 15 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U.2022.1683 t.j. z dnia 2022.08.10) skoro z dniem ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym powzięcie wiedzy o podjętej uchwale było obiektywnie możliwe?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 55/23 – z dnia 12 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego we Wrocławiu

Apelację w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku, wniesioną po 27 września 2023 r., sąd rozpoznaje w składzie jednego sędziego (art. 3671 § 1 *in principio* w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 1 pkt 16 i art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw; Dz. U. z 2023 r., poz. 1860).

III CZP 56/23 – z dnia 12 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego we Wrocławiu

Właścicielowi nieruchomości, której wartość zmniejszyła się na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania,

o którym mowa w art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (jedn. tekst: Dz. U. z 2024 r. poz. 54), jednak bez związku ze szczególnymi ograniczeniami wynikającymi z art. 135 ust. 3a ustawy – Prawo ochrony środowiska, przysługuje odszkodowanie na podstawie art. 129 ust. 2 tej ustawy.

III CZP 66/23 – z dnia 12 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

1. Tym samym roszczeniem w rozumieniu art. 505³⁷ § 2 k.p.c. może być roszczenie w wysokości niższej niż jego wysokość dochodzona w elektronicznym postępowaniu upominawczym

2. Odmawia podjęcia uchwały w pozostałym zakresie.

III CZP 40/23 – z dnia 16 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Krakowie

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy z 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1073) w sprawach nabycia lub utraty członkostwa w stowarzyszeniu ogrodowym droga sądowa jest niedopuszczalna do chwili wyczerpania postępowania wewnątrzorganizacyjnego lub upływu terminu określonego w art. 50 ust. 2 powołanej ustawy.

III CZP 57/23 – z dnia 24 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie:

„Czy w przypadku utraty przesyłki z deklarowaną wartością nadawca przesyłki może domagać się od przewoźnika zapłaty odszkodowania odpowiadającego rzeczywistej wartości utraconego towaru wyliczonego wedle rachunku sprzedawcy jeśli przewoźnik nie mógł się z nim zapoznać (art. 40 ustawy prawa przewozowe w zw. z art. 80 ust. 1 i 3 ustawy z 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe)?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 1/23 – z dnia 25 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Opolu:

„Czy w stanie prawnym wprowadzonym od dnia 7 listopada 2019 r. ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1469 z późn. zm.) przysługuje zażalenie na zarządzenie przewodniczącego, którego przedmiotem jest wezwanie strony do uiszczenia zaliczki na poczet wydatków, na przykład na wynagrodzenie dla kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu (art. 394 § 1 pkt 6 k.p.c.), a w przypadku pozytywnej odpowiedzi na powyższe pytanie, który sąd jest właściwy do rozpoznania tego zażalenia, czy sąd pierwszej instancji w innym składzie (art. 394^{1a} § 1 k.p.c.), czy sąd drugiej instancji?”

postanowiono umorzyć postępowanie.

III CZP 25/22 – z dnia 25 kwietnia 2024 r. w składzie całej Izby
na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego

1. W razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów.

2. W razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

3. Jeżeli w wykonaniu umowy kredytu, która nie wiąże

z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają samodzielne roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron.

4. Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bieg przedawnienia roszczenia banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu rozpoczyna się co do zasady od dnia następującego po dniu, w którym kredytobiorca zakwestionował względem banku związanie postanowieniami umowy.

5. Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, nie ma podstawy prawnej do żądania przez którąkolwiek ze stron odsetek lub innego wynagrodzenia z tytułu korzystania z jej środków pieniężnych w okresie od spełnienia nienależnego świadczenia do chwili popadnięcia w opóźnienie co do zwrotu tego świadczenia.

III CZP 52/23 – z dnia 25 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

Wstrzymanie pobierania wynagrodzeń, o którym mowa w art. 15l ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, nie skutkuje zwolnieniem z obowiązku zapłaty tych wynagrodzeń. W przypadku zaprzestania lub ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę na skutek okoliczności wskazanych w art. 15l ust. 1 tej ustawy, zwolnienie z obowiązku

zapłaty tych wynagrodzeń w całości lub w części może wynikać z umowy łączącej tego przedsiębiorcę z organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi, ewentualnie z orzeczenia sądu (art. 357¹ k.c.).

III CZP 16/23 – z dnia 26 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Słupsku:

„1. Czy udział w składzie sądu okręgowego sędziego sądu rejonowego delegowanego przez Ministra Sprawiedliwości, w trybie art. 77 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie okręgowym – jest sprzeczny z przepisami prawa i prowadzi do nieważności postępowania w rozumieniu art. 379 pkt. 4 k.p.c.?

2. Czy udział w składzie sądu okręgowego sędziego sądu rejonowego delegowanego przez Ministra Sprawiedliwości, w trybie art. 77 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie okręgowym, który nieformalnie pełni obowiązki zastępcy Przewodniczącego Wydziału – jest sprzeczny z przepisami prawa i prowadzi do nieważności postępowania w rozumieniu art. 379 pkt. 4 k.p.c.?

3. Czy w przypadku dochodzenia w sprawie ustalenia nieważności umowy kredytu hipotecznego dopuszczalne jest zabezpieczenie poprzez wstrzymanie obowiązku dalszych wpłat i zobowiązanie w związku z tym do zakazu wypowiedzania umowy, przekazywania informacji o zadłużeniu podmiotom zajmującym się udzielaniem informacji gospodarczych?

4. Czy uzasadniona jest wykładnia art. 135 ust. 4 ustawy z 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym,

systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, że przewidziany tym przepisem zakaz wszczęcia postępowania zabezpieczającego oznacza zakaz wszczęcia jakiegokolwiek postępowania zabezpieczającego, tym wydanie postanowienia zabezpieczającego powodztwo, a zwłaszcza gdy zabezpieczenie ma polegać na ochronie interesów konsumenta, wnoszącego o ustalenie nieistnienia zobowiązania z kredytu i ma polegać na wstrzymaniu obowiązku uiszczania dalszych nienależnych świadczeń?”

W związku z ogłoszeniem upadłości pozwanego zwrócono akta spraw celem rozważenia podjęcia związanych z tym stosownych czynności.

III CZP 51/23 – z dnia 30 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie

Od wniosku o nadanie klauzuli wykonalności prawomocnemu wyrokowi wydanemu przez sąd administracyjny nie pobiera się opłaty, o której mowa w art. 71 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

III CZP 60/23 – z dnia 30 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

Zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji o udzieleniu zabezpieczenia podlega rozpoznaniu przez inny skład tego sądu w składzie trzech sędziów (art. 394² § 1³ k.p.c. *per analogiam*).

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

II CSKP 1013/22 – wyrok z dnia 15 września 2023 r.

Wykazanie uwierzytelnienia transakcji płatniczej nie jest równoznaczne z wykazaniem jej autoryzacji.

II CSKP 1083/22 – wyrok z dnia 3 października 2023 r.

1. Poszukiwanie – w kontekście zakresu dozwolonej krytyki – sztywnej granicy między działalnością społeczną a publiczną jest bezcelowe, gdyż należy tu raczej mówić o gradacji zaangażowania w sferę publiczną, które może być bardziej albo mniej znaczące pod istotnymi względami (takimi, jak np. krąg adresatów czy beneficjentów działalności, skala gospodarowania publicznymi środkami majątkowymi, w tym pochodzącymi ze zbiórek publicznych, stopień uczestnictwa w debacie publicznej i posiadane kompetencje do decydowania o sytuacji prawnej czy faktycznej innych osób), z czym wiąże się większe albo mniejsze zainteresowanie społeczne (publiczne) oraz oceny działalności, których pochodną jest zakres dozwolonej krytyki, który jest tym szerszy, im istotniejszy jest ów stopień zaangażowania.

2. Krytyczne wypowiedzi ocenne wprawdzie nie podlegają testowi prawdy, jednakże muszą być rzetelne; dotyczy to zwłaszcza sytuacji, w których oceny zawierają w sobie sugestię co do znieślawiających, a nadających się do ustalenia, faktów.

II CSKP 13/22 – wyrok z dnia 19 października 2023 r.

Wynikający z art. 54 ust. 2 Konstytucji zakaz cenzury prewencyjnej wiąże także sądy orzekające w sprawach o ochronę dóbr osobistych i obejmuje zakaz stosowania środków ochrony równoważnych względem takiej cenzury.

II CSKP 1790/22 – postanowienie z dnia 16 listopada 2023 r.

Zgoda właściciela nieruchomości, o której mowa w art. 70 ust. 1 u.g.g. jest oświadczeniem woli skutkującym ograniczeniem trwałym wykonywania jego własności na rzecz osób i jednostek zobowiązanych do wykonania czynności związanych z eksploatacją i konserwacją ww. przewodów i urządzeń. Ograniczenie to jest równoznaczne z przyznaniem tym podmiotom możliwości ingerencji wobec nieruchomości bez jej obciążenia ograniczonym prawem rzeczowym, jednak ze skutkiem analogicznym do wynikającego z ustanowienia służebności gruntowej biernej (art. 285 § 1 k.c.).

II CSKP 80/23 – wyrok z dnia 26 stycznia 2024 r.

W wielopodmiotowym układzie (umowy więcej niż dwustronnej) dochodzi do zawarcia jednej umowy, ale nieważność niektórych postanowień umownych (w ramach jednego ze stosunków prawnych) nie oznacza automatycznie nieważności całej umowy (art. 58 § 3 k.c.).

II CSKP 49/23 – wyrok z dnia 7 lutego 2024 r.

Nabywca prawa użytkowania wieczystego od osoby uiszczającej tzw. czynsz symboliczny nie korzysta z ochrony przewidzianej w art. 77 ust. 2a u.g.n., a ustalona dla niego opłata za użytkowanie wieczyste nie musi mieścić się w granicach określonych w tym przepisie.

II CSKP 903/22 – postanowienie z dnia 9 lutego 2024 r.

Wartość nieruchomości będącej przedmiotem darowizny podlegającej zaliczeniu na schedę spadkową oblicza się z uwzględnieniem przeznaczenia nieruchomości w chwili dokonania darowizny (art. 1042 § 2 k.c.).

III CZ 271/23 – postanowienie z dnia 12 lutego 2024 r.

W postępowaniu uproszczonym zażalenie, o którym mowa w art. 394¹ § 1¹ k.p.c., jest dopuszczalne, tyle że w toku kontroli zaskarżonego orzeczenia Sąd Najwyższy ocenia, czy uwzględniono art. 505¹² § 1 k.p.c., a nie tylko to, czy uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania było uzasadnione na gruncie art. 386 § 2 lub 4 k.p.c.

III CZ 381/23 – postanowienie z dnia 7 marca 2024 r.

Status interwenienta ubocznego nabywany jest już z mocy samego oświadczenia o wstąpieniu w tej roli do postępowania sądowego; niedopuszczalne jest badanie z urzędu, czy interwenient ma interes prawny w tym, aby sprawa została rozstrzygnięta na korzyść jednej ze stron.

II CSKP 1908/22 – wyrok z dnia 14 grudnia 2023 r.

Roszczenie o zwrot świadczenia spełnionego w wykonaniu orzeczenia uchylonego następnie przez Sąd Najwyższy w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej nie staje się wymagalne przed wydaniem prawomocnego orzeczenia rozstrzygającego o obowiązku świadczenia na tle spornego stosunku prawnego.

II CSKP 1168/22 – wyrok z dnia 19 grudnia 2023 r.

1. Nie ma podstaw do przyjęcia, że nabycie nieruchomości w drodze zapisu windykacyjnego, obejmującego wyłącznie tę nieruchomość (art. 981¹ § 1 pkt 1 k.c.) pociąga za sobą przejście na zapisobiercę przewidzianego w art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (jedn. tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 977) uprawnienia odszkodowawczego, powstałego na rzecz zapisodawcy, będącego właścicielem nieruchomości w dniu wejścia w życie nowego planu zagospodarowania przestrzennego, kilka lat przed otwarciem spadku.

2. Zapisobierca windykacyjny nabywa w drodze zapisu windykacyjnego nieruchomość w stanie istniejącym w chwili otwarcia spadku, a zatem w kształcie, wartości i o takim przeznaczeniu, jakie nieruchomość ta posiada w chwili otwarcia spadku.

II CSKP 781/22 – wyrok z dnia 10 stycznia 2024 r.

Pozaegzekucyjne zaspokojenie wierzyciela z zajętego przedmiotu zastawu rejestrowego nie jest dopuszczalne także wtedy, gdy wierzyciel nie wiedział o zajęciu (art. 21a ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 2017).

II CSKP 897/22 – postanowienie z dnia 19 stycznia 2024 r.

Niewykonalność zapisu na sąd polubowny (art. 1165 § 2 k.p.c.) może wynikać z niemożności poniesienia kosztów arbitrażu.

UCHWAŁA IZBY KARNEJ

I KZP 8/23 – z dnia 11 kwietnia 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku:

„Czy przez «dziecko matki pozbawionej wolności, wobec której stwierdzono nieważność orzeczenia, które przebywało wraz z matką w więzieniu lub innym miejscu odosobnienia lub którego matka w okresie ciąży przebywała w więzieniu lub innym miejscu odosobnienia», należy rozumieć również «dziecko, matki pozbawionej wolności» «represjonowanej przez radzieckie organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości lub organy pozasądowe, działające na obecnym terytorium Polski w okresie od dnia 1 lipca 1944 r. do dnia 31 grudnia 1956 r. oraz na terytorium Polski w granicach ustalonych w Traktacie Ryskim, w okresie od dnia 1 stycznia 1944 r. do dnia 31 grudnia 1956 r., za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego lub z powodu takiej działalności» – poprzez zastosowanie art. 8 ust. 2a cyt. ustawy?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

**UCHWAŁA IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ I SPRAW
PUBLICZNYCH**

**I NZP 4/23 – z dnia 23 kwietnia 2024 r. w składzie 7 sędziów
na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego**

**W odniesieniu do skargi kasacyjnej od orzeczenia
dyscyplinarnego Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu przy
Polskim Komitecie Olimpijskim wniesionej na podstawie art. 45d
ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (tekst jedn. Dz. U.
2022, poz. 1599) nie znajduje zastosowania art. 398⁹ ustawy z dnia
17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.
Dz. U. 2021 r. poz. 1805, ze zm.)**

**PYTANIE PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH**

III PZP 3/24

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy problematyka pracy w godzinach nadliczbowych nauczycieli została wyczerpująco uregulowana w przepisach ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.), czy też należy do niej odpowiednio stosować, na podstawie art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela, przepisy Rozdziału V Działu Szóstego Kodeksu pracy?”

UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III UZP 9/23 – z dnia 9 kwietnia 2024 r. w składzie 7 sędziów
na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego

Przepisy art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2024 r., poz. 497) oraz art. 18 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (jednolity tekst: Dz. U. z 2024 r., poz. 236) mają zastosowanie także w przypadku lekarza podejmującego działalność gospodarczą, gdy wykonuje ją na rzecz byłego pracodawcy, u którego był zatrudniony na podstawie umowy o pracę jako lekarz stażysta, zawartej na czas określony w celu przygotowania zawodowego, obejmującego realizację programu stażu podyplomowego – art. 15a ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (jednolity tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 1516 ze zm.).